

Svangrepraksis i Danmark En rundringning

Sarah Fredsted Villadsen, Hodan Jama Ims og Anne-Marie Nybo-Andersen
Afdeling for Social Medicin

Baggrund i europæisk sammenhæng

- Etnisk ulighed i reproduktiv sundhed i Europa
- Sociale, kulturelle og sproglige barrierer i sundhedsvæsenet
→ kvalitet → dødsfald
- Mangel på evidens om interventioner

Villadsen SF, Mortensen LH, Nybo Andersen AM. Best practice and research in clinical obstetrics and gynaecology 2015

Interkulturel kommunikation i sundhedsvæsenet

- Alle har en kultur også sundhedsprofessionelle
- Kultur er dynamisk
- Læge-patientroller (erfaringer, forventninger)
- Lad patienten selv sætte ord på sygdom, bekymring og overvejelser forbundet hermed

Kleinmann A, Benson B: Plos One Medicine 2006

Sodemann M et al. ugeskrift for læger 2015: Spørg, lyt, undlad at gætte

Baggrund: Danske anbefalinger om kvinder med etnisk minoritetsbaggrund

- En potentielt sårbar gruppe $><$ en heterogen gruppe
- Vurderingen skal tage afsæt i individuelle risikofaktorer
- Det er nødvendigt med mere tid i kontakter, hvor der bruges tolk

Anbefalinger: Fokus for indsatsen

- At sikre professionel tolkebistand
- At tage udgangspunkt i interkulturel forståelse ved samtaler og undersøgelser
- At forklare formålet med de forebyggende graviditetsundersøgelser
- At sikre sig, at kvinden kender de tegn og symptomer, som kræver henvendelse til læge eller jordemoder
- At identificere ressourcer i den gravides netværk og i familien
- At tilbyde særlig målrettet fødsels- og familieforberevende undervisning

Første besøg 30 minutter

Praksis

- Forskellig implementering, målrettet og universel tilgang

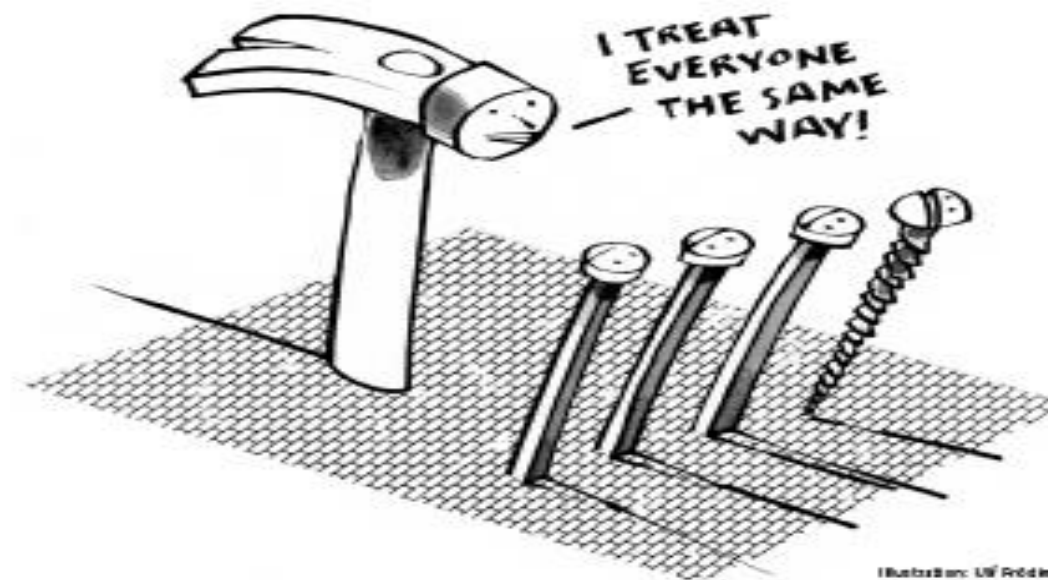
Formål

- At indsamle systematisk information om den jordemoderfaglige del af svangreomsorg i Danmark.
  - Tilbud målrettet til etniske minoritetskvinder
  - I forhold til andelen af etniske minoritetskvinder
  - Diskutere fordele og ulemper ved målrettede og universelle tilgange

Forskelsbehandling?

- Hvis vi vil behandle folk lige, skal vi behandle dem forskelligt!
- Hvordan kan det organiseres?

Fødesteder i Danmark

Kilde:
Jordemoderforeningen

Metode

24 fødesteder: 20 ledende enheder i 2012

- Telefonsurvey
  - 1. runde: standardiseret skema med åbne svarmuligheder til alle
  - 2. runde: Jordemødre med særtilbud
  - Tematisk kvalitativ analyse
- Registerdata indsamlet for alle fødsler i 2010 og andelen af minoritetskvinder per fødested

Resultater: Målrettet eller universel tilgang

5 fødesteder: målrettede indsatser

19 fødesteder: universel indsats

Karakteristika for målrettede indsatser

- Kriterier for inklusion
- Fokus
- Faglige kompetencer
- Oplysningsmaterialer

Resultater: Universelle tilbud til gravide kvinder

- Etniske minoritetskvinder lige så forskellige som alle andre
- Afviklet særtilbud, fandt det stigmatiserende

Resultater: Sprogbarrierer

Generelle udfordringer

- Tolk fra første besøg
- Professionelle tolke og familiære/venner
- Tid

Konklusion

- Praksis varierer
- Flertallet af danske fødesteder har en universel tilgang
- Særtilbud udtrykker at minoriteter er har meget forskellige behov, men generelt fokus på viden om kropssymptomer, navigationsveje, sprogbarrierer
- Universelle tilbud kan overse disse behov
- Særtilbud forekommer primært på faciliteter med få etniske minoriteter
- Organiseringen af særtilbud kan være stigmatiserende
- Jordemødrene i særkonsultationer efterlyser faglig sparring og efteruddannelse

Diskussion og perspektiv

Tid til tolk og kommunikation synes afgørende

I danske anbefalinger og europæiske forskning understreges behovet for fokus på tværkulturel kommunikation i forhold til lighed i sundhed

Kunne man øge kompetencerne til interkulturel kommunikation hos sundhedsfaglige i universelle tilbud?

